

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU CURRICULUM ȘI
EVALUARE**

Raionul

Localitatea

Instituția de învățămînt

Numele, prenumele elevului

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ, ALOLINGVI

**PRETESTARE
CICLUL GIMNAZIAL**

28 martie 2017
Timp alocat: 120 de minute

Rechizite și materiale permise: *pix cu cerneală albastră.*

Instrucțiuni pentru candidat:

- Citește cu atenție fiecare item și efectuează operațiile solicitate.
- Lucrează independent.

Îți dorim mult succes!

Punctaj total acumulat _____

Citește textul și realizează sarcinile propuse.

Dimitrie Cantemir

Anul 1714. O ședință a Academiei din Berlin. Se aleg noi membri. Filozoful Leibniz a deschis ședința:

- Propun ca principele Dimitrie Cantemir să fie ales membru de onoare al Academiei noastre.
- Pentru ce merite, baron Leibniz? s-a interesat cineva.
- După părerea mea, Dimitrie Cantemir este unul dintre cei mai cunoscuți savanți din lume.

El a scris cărți în diferite domenii: istorie, filozofie, logică. A alcătuit câteva dicționare. E și un cunoscut inventator, căci a creat un aparat pentru calcule. Vorbește zece limbi.

- Și cine este acest Cantemir? E neamț?

- Este din Moldova.

- Pe unde este această țară? a întrebat un savant.

- Prin Asia Mică, dacă nu greșesc... a zis altul.

- Ba nu, domnilor, în Europa, chiar în inima ei. Dimitrie Cantemir a fost domnitor în țara lui.

Fiind un politician înțelept, a încercat să-și elibereze țara de jugul turcesc, dar nu a reușit. De aceea a părăsit Moldova și acum trăiește în Rusia.

- Propun să fie pus la vot (голосование) numele lui Dimitrie Cantemir. Avem o condiție: dacă este ales, să-l rugăm să ne scrie o carte despre țara lui, Moldova.

Toți academicienii au votat unanim pentru Dimitrie Cantemir.

Peste puțin timp, a fost scrisă cartea despre geografia Moldovei, despre politică, tradiții și limbă. Titlul ei este *Descrierea Moldovei*. În prima parte putem afla despre localități, râuri, climă, floră și faună. Dimitrie Cantemir a elaborat și harta țării, fiind de fapt prima hartă administrativă a Moldovei.

Academia din Berlin, în 1714, l-a ales pe Dimitrie Cantemir membru de onoare și l-a numit:

*...rege între filozofi
și filozof între regi...*

După Nicolae Dabija

Nr.	Itemi	Punctaj
1.	Completează enunțurile, folosind textul. a. La ședința Academiei din Berlin _____ _____ b. Idealul politic al domnitorului a fost _____ _____ c. La rugămintea Academiei, Dimitrie Cantemir a scris _____ _____	L 0 1 2 3
2.	Scrie, din text , pentru cuvintele date, câte: un sinonim: _____ un antonim: _____ <i>a crea</i> _____ <i>a cuceri</i> _____ <i>celebru</i> _____ <i>ultima</i> _____	L 0 1 2 3 4

3.	<p>Scrive trei enunțuri în care cuvântul <i>inimă</i> să aibă sensuri diferite.</p> <p><i>inimă (organ)</i> _____</p> <p>_____</p> <p><i>inimă (centru)</i> _____</p> <p>_____</p> <p><i>inimă (suflet)</i> _____</p> <p>_____</p>	<p>L 0 1 2 3</p>
4.	<p>Formulează, în baza textului, trei întrebări pentru autorul textului.</p> <p><i>Cum</i> _____ _____?</p> <p><i>Când</i> _____ _____?</p> <p><i>De ce</i> _____ _____?</p>	<p>L 0 1 2 3</p>
5.	<p>Caracterizează-l, în trei enunțuri, pe Dimitrie Cantemir, demonstrând că acesta a fost un geograf priceput.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>L 0 1 2 3</p>
6.	<p>Formulează două concluzii în baza textului citit.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>L 0 1 2</p>

7.	<p>Scie în spațiile libere verbele la timpul prezent (<i>ce face?</i>).</p> <p>Dimitrie Cantemir (a inventa) _____ un sistem muzical pentru întregul Orient. El (a folosi) _____ 33 de semne arabe pentru cele 33 de sunete. El (a crea) _____ sute de melodii. În prezent, la Conservatorul din Istanbul, (a se preda) _____ cursul „Muzica lui Dimitrie Cantemir”.</p>	L 0 1 2 3 4		
8.	<p>Completează enunțurile, punând substantivele dintre paranteze la forma cerută de context.</p> <p>La (bibliotecă) _____ „Sainte-Genevieve” din Paris este amplasată (placă) _____ memorială cu nume celebre ale (cultură) _____ europene. Alături de Leibnitz, Hamilton și alții se află și (nume) _____ lui Demetrius Cantemir.</p>	L 0 1 2 3 4		
9.	<p>Continuă dialogul cu șase replici complete. Nu folosi replici de tipul <i>Da. Nu. La revedere!</i> - Alina, de ce te îmbraci extravagant?</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5 6		
10.	<p>Scie, în baza posterului publicitar, o invitație Daniei în numele verișorului Matei. Respectă rigorile de aranjare a textului în pagină.</p> <table border="1" data-bbox="240 1576 1366 2056"> <tr> <td data-bbox="240 1576 624 2056"> <p>ÎNTÂLNIRE CU POETUL VASILE ROMANCIUC 31 MARTIE 2017, ora 10.00 BIBLIOTECA RAIONALĂ</p> </td> <td data-bbox="624 1576 1366 2056"> <hr/><hr/><hr/><hr/><hr/><hr/><hr/><hr/><hr/><hr/><hr/><hr/> </td> </tr> </table>	<p>ÎNTÂLNIRE CU POETUL VASILE ROMANCIUC 31 MARTIE 2017, ora 10.00 BIBLIOTECA RAIONALĂ</p> 	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5 L 0 1
<p>ÎNTÂLNIRE CU POETUL VASILE ROMANCIUC 31 MARTIE 2017, ora 10.00 BIBLIOTECA RAIONALĂ</p> 	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>			

